

Μαθαίνοντας Αλλιώς για την 25η Μαρτίον

my - book.gr
Πρότυπο Ψηφιακό Εκπαιδευτικό Υλικό

Η συγγραφική ομάδα του my-book.gr

Περιεχόμενα

Θεωρητικό υπόβαθρο	4
Ελληνική Επανάσταση/ Ευαγγελισμός Θεοτόκου	7
Αναγνωστική Ικανότητα	7
Επίπεδο λέξεων	7
Επίπεδο προτάσεων	11
Επίπεδο κειμένου	15
Αναγνωστική κατανόηση	18
Επίπεδο λέξεων	18
Επίπεδο προτάσεων	22
Επίπεδο κειμένου	25
Δεξιότητες γραφής	31
Παραγωγή προφορικού λόγου	34
Παραγωγή γραπτού λόγου	40
Δημιουργική γραφή	46
Παράρτημα	57
Σημαίες	57
Ήρωες	71

Θεωρητικό υπόβαθρο

Περίληψη

Η 25η Μαρτίου είναι διπλή γιορτή. Ειδικότερα, εορτάζεται τόσο ο ξεσηκωμός των υπόδουλων Ελλήνων κατά του Τούρκου δυνάστη για ελευθερία και αυτοδιάθεση όσο και το εκκλησιαστικό γεγονός του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου. Ο εθνικός και θρησκευτικός χαρακτήρας της 25ης Μαρτίου χρειάζεται να μεταδοθεί στα παιδιά με τρόπο δημιουργικό και διαφοροποιημένο. Το παρόν διδακτικό υλικό απευθύνεται σε μαθητές σχολικής και εφηβικής ηλικίας και έχει ως στόχο την πληρέστερη κατανόηση της ημέρας αυτής. Περιλαμβάνει δραστηριότητες που αφορούν την αναγνωστική ικανότητα και κατανόηση σε επίπεδο λέξεων, προτάσεων και κειμένου. Επίσης, περιέχει δραστηριότητες με στόχο τη βελτίωση των δεξιοτήτων γραφής, ενώ ταυτόχρονα δίνεται έμφαση στην παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου των μαθητών. Τέλος, παρουσιάζονται θεματικές σχετικές με την 25η Μαρτίου για την ανάπτυξη της φαντασίας και της δημιουργικής έκφρασης των παιδιών. Το παράρτημα αποτελεί συμπληρωματικό υλικό αναγνώρισης σημαιών και ηρώων που πρωταγωνίστησαν εκείνη την περίοδο.

Λέξεις κλειδιά: εθνικός χαρακτήρας, εκκλησιαστικό γεγονός, 25η Μαρτίου, ήρωες, σημαίες

Ελληνική Επανάσταση

Ο ξεσηκωμός των υπόδουλων Ελλήνων κατά των Οθωμανών με στόχο την ελευθερία το 1821, θεωρείται το πιο σημαντικό γεγονός στην ιστορία της Νεότερης Ελλάδας. Συγκεκριμένα, η ελληνική επανάσταση ήταν η αφετηρία που οδήγησε το ελληνικό κράτος στην ίδρυσή του και στην παρουσία της Ελλάδας στον πολιτικό χάρτη του κόσμου. Ταυτόχρονα, διαλύθηκε η Οθωμανική αυτοκρατορία η οποία βρισκόταν σε φάση παρακμής.

Η Επανάσταση ξεκίνησε τον Φεβρουάριο του 1821 στις παραδουνάβιες ηγεμονίες από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη και δόθηκαν έντονες διαστάσεις στην Πελοπόννησο με την απευλευθέρωση της Καλαμάτας τον Μάρτιο και την Προκήρυξη των επαναστατημένων Ελλήνων προς την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη, ότι ξεσηκώθηκαν για την ελευθερία τους. Παρά την αποτυχημένη προσπάθεια του Υψηλάντη στη Μολδοβλαχία, το ισχυρό κίνητρο για επανάσταση δυνάμωσε στην Πελοπόννησο. Η κατάληψη της Τριπολιτσάς τον Σεπτέμβριο του 1821 παγίωσε την επανάσταση και ανέδειξε τη στρατηγική ιδιοφυΐα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη (Κοτσώνης, 2020).

Οι επιτυχίες των επαναστατημένων Ελλήνων συνεχίστηκαν στα Δερβενάκια, τη Γραβιά με τον Οδυσσέα Ανδρούτσο, αλλά και στη θάλασσα. Η συνδρομή των Μεγάλων Δυνάμεων στην απελευθέρωση υπήρξε καθοριστική, ιδιαίτερα με τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου, τον Οκτώβριο του 1827 (Πιζάνιας, 2021).

Οι Έλληνες εξακολουθούσαν να μάχονται ηρωικά έως την τελευταία μεγάλη μάχη του Αγώνα στην Πέτρα της Βοιωτίας, τον Σεπτέμβριο του 1829, στην οποία διακρίθηκε ο Δημήτριος Υψηλάντης. Την περίοδο αυτή αναδείχθηκαν οι στρατηγικές ικανότητες του Γεωργίου Καραϊσκάκη, ιδιαίτερα στις Μάχες της Αράχωβας και σε περιοχές της Αττικής. Η άφιξη του Ιωάννη Καποδίστρια στην Ελλάδα στις αρχές του 1828 και η αναγόρευσή του από την εθνοσυνέλευση σε Κυβερνήτη της Ελλάδας, σηματοδότησαν την απαρχή της οικοδόμησης του νέου κράτους (Μανδηλαράς, 2020).

Επίπεδο προτάσεων

Επισήμανση: Παρατήρησε τις παρακάτω εικόνες και διάβασε δυνατά τις προτάσεις που σχετίζονται με αυτές.

Η 25η Μαρτίου είναι **Εθνική επέτειος**. Σηματοδοτεί την έναρξη της ελληνικής επανάστασης ενάντια στην οθωμανική κυριαρχία το 1821.

Την 25η Μαρτίου τιμούμε τους **ήρωες της επανάστασης** του 1821. Οι ήρωες αυτοί έδωσαν τη ζωή τους ώστε η πατρίδα μας να είναι μια ελεύθερη χώρα.

Επισήμανση: Αντιστοίχισε τους ήρωες με τις περιγραφές τους.

Ηγετική μορφή της Ελληνικής Επανάστασης. Έδρασε στην Πελοπόννησο και είναι γνωστός ως «Γέρος του Μοριά».

Ηγετική μορφή της Ελληνικής Επανάστασης. Έδρασε κυρίως στη Ρούμελη (Στερεά Ελλάδα).

Εξέχουσα μορφή της Ελληνικής Επανάστασης. Μία από τις ελάχιστες γυναίκες που διακρίθηκαν στον Αγώνα.

Ήρωας της Ελληνικής Επανάστασης από το Σούλι. Έδρασε κυρίως στη Δυτική Στερεά Ελλάδα. Χαρακτηρίζεται από τους ιστορικούς ως μία από τις πιο αγνές μορφές του Αγώνα.

Οθωμανός στρατιωτικός και αντιβασιλέας της Αιγύπτου. γνωστός από την εκστρατεία του στην Πελοπόννησο.

Επισήμανση: Διάβασε σιωπηρά το παρακάτω απόσπασμα και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν.

Έναρξη Ελληνικής Επανάστασης

Οι Έλληνες ήταν σκλαβωμένοι στους Τούρκους για τετρακόσια χρόνια.

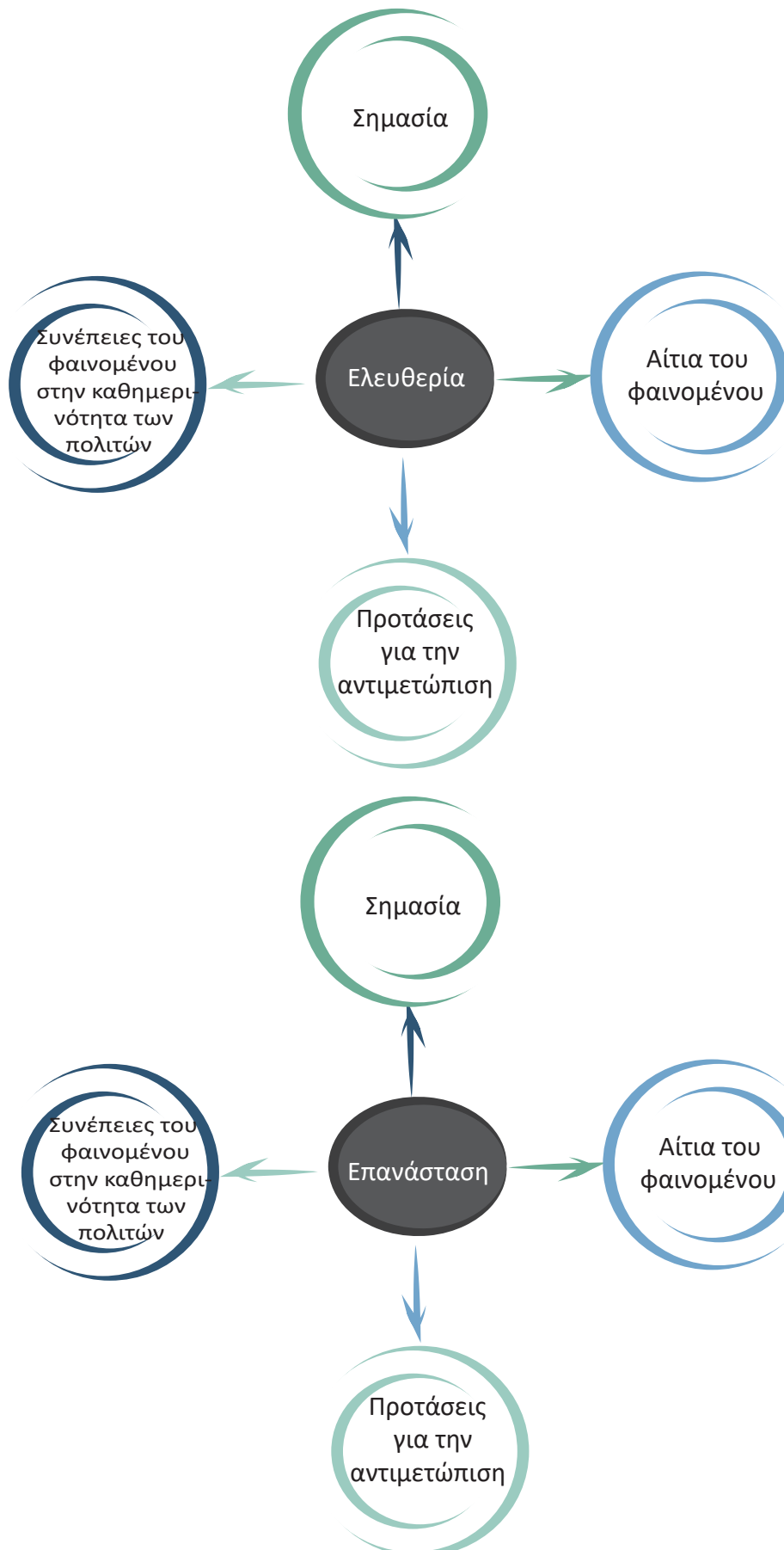
Αποφάσισαν να πολεμήσουν σκληρά τους Τούρκους καθώς ήθελαν να ζήσουν ελεύθεροι.

Έτσι, ξεσηκώθηκαν για να ελευρωθούν από τον τουρκικό ζυγό. Την 25η Μαρτίου γιορτάζουμε την έναρξη της επανάστασης των Ελλήνων εναντίον των Τούρκων.

Επισήμανση: Με βάση τον νοηματικό χάρτη, προσέγγισε προφορικά τις βασικές έννοιες που παρουσιάζονται.

Δημιουργική γραφή

Επισήμανση: Παρακάτω δίνεται ένα απόσπασμα του υποστηρικτή Αδαμάντιου Κοραή σχετικά με τις πράξεις του και τις σκέψεις του κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης. Διάβασέ το προσεκτικά και ύστερα φαντάσου τι θα έκανες αν βρισκόσουν στη θέση του.

Αδαμάντιος Κοραής (1748-1833)

Καημό το είχα να σπουδάσω στο εξωτερικό, μακριά από τη Σμύρνη, όπου γεννήθηκα το 1748, να γνωρίσω νέους πολιτισμούς, να βρω τι ήθελα να κάνω στη ζωή μου. Ευτυχώς μου δόθηκε μια ευκαιρία. Ο πατέρας μου, Σμυρνιός μεγαλέμπορος, με έστειλε στο Άμστερνταμ να διευθύνω το υποκατάστημά του εκεί. Όμως, πού μυαλό για τέτοια! Με το που πάτησα το πόδι μου, αφοσιώθηκα στα γράμματα και στις τέχνες, μελετώντας τους αρχαίους Έλληνες, Λατίνους και σύγχρονους φιλοσόφους. Μέχρι που η οικογενειακή επιχείρηση χρεοκόπησε, κι αποφάσισα να φύγω στη Γαλλία για να γίνω γιατρός. Παίρνοντας το πτυχίο της ιατρικής, λίγο πριν από τη Γαλλική Επανάσταση, μετακόμισα στο Παρίσι. Εκεί έζησα μέχρι τον θάνατό μου το 1833.

Τα γεγονότα της Επανάστασης με επηρέασαν βαθύτατα, όπως και οι ιδέες του Διαφωτισμού. Άρχισα να σκέφτομαι ότι δεν υπάρχει τίποτα πιο σημαντικό από τη μόρφωση, ένα αγαθό που θα έπρεπε να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες για να αποκτήσουν εθνική συνείδηση. Άλλωστε, σε ολόκληρο τον κόσμο οι άνθρωποι εξεγείρονταν ζητώντας ανεξαρτησία – οι επαναστάσεις κηρύσσονταν η μία μετά την άλλη. Στο μυαλό μου άρχισε να σχηματίζεται μια ιδέα: γιατί όχι και η σκλαβωμένη μου πατρίδα; Έπιασα την πένα μου, άρχισα να γράφω, και δε σταμάτησα για σαράντα χρόνια. Σκοπός μου, να προετοιμάσω τους Έλληνες για μια επανάσταση και να μιλήσω στους Γάλλους, και όχι μόνο, για την κατάσταση της Ελλάδας. Έγραψα τότε βιβλία που συγκλόνησαν την υφήλιο.

• Ποιες ήταν οι σκέψεις του για την ελληνική επανάσταση;

Θα υποθέσει κάποιος ότι καταχάρηκα όταν ξεκίνησε η Επανάσταση του 1821 κάθε άλλο! Θεωρούσα ότι ήταν νωρίς, ότι οι Έλληνες θα έπρεπε να περιμένουν ακόμη δέκα με είκοσι χρόνια προκειμένου να ωριμάσουν κι άλλο πνευματικά. Όχι ότι μίλησα ποτέ ενάντια στην Επανάσταση! Όμως, βαθιά μέσα μου φοβόμουν τα χειρότερα: ότι οι Έλληνες θα έμπλεκαν σε εμφυλίους και έτσι θα έχαναν την ευκαιρία να γίνουν πραγματικά ανεξάρτητοι... χωρίς τις Μεγάλες Δυνάμεις της εποχής να έχουν ρόλο διαιτητή. Δυστυχώς, είχα δίκιο... Όταν ανέλαβε ο Ιωάννης Καποδίστριας, ήμουν επιφυλακτικός. Πώς θα τα κατάφερνε; Εντούτοις, τον θαύμασα απεριόριστα για τον χαρακτήρα και τις ικανότητές του όταν γνωριστήκαμε στο Παρίσι. Έλα, όμως, που αποδείχτηκε αρκετά αυταρχικός κυβερνήτης... Έγραψα εναντίον του, αλλά κάποιοι είπαν ότι δεν καταλάβαινα από πολιτική.

Μα εγώ δεν ήμουν πολιτικός· ήμουν πατριώτης, λόγιος και κυρίως δημοκράτης. Παρότρυνα τους Έλληνες να απαιτήσουν από τον ξενόφερτο βασιλιά ένα καλογραμμένο Σύνταγμα, που να προωθεί τις ελευθερίες. Χρειάστηκαν αγώνες, αλλά τελικά το καταφέραμε!

Μαρκάκη, Β. & Ζαμπακίδης, Ζ. (2020). *Τα πρόσωπα της Επανάστασης του 1821*. Αθήνα: Ψυχογιός.

Το Κρυφό Σχολειό (Ν. Γύζης)

Η Εξοδος του Μεσολογγίου (Θ. Βρυζάκης)

